

VII MED. VAV–JOD (luonnos)

(päivitelty 27.9.2019)

V HEPREA, VERBIT, <https://gen.fi/v.html>

V1 PA., <https://gen.fi/v1.html>

V11 IMPF.FUT., <https://gen.fi/v1i.html>

V11 Med. vav–jod

<https://gen.fi/v1i-med-vav-jod.html>

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. U-vartalo
3. U-vartalo + tert. lar.
4. I-vartalo
5. בוא bo, tulla
6. בוש bosh, hävetä

1. JOHDANTO

Med. vav–jod eli onttojen verbien (ע״ו) sanakirjamuotona käytetään infinitivus constructus -muotoa, jossa näkyy keskimäinen heikko radikaali. Impf.fut. on siten helppo muodostaa: lisätään juuren eteen persoonatunnuksena toimiva prefiksi ja tarvittaessa loppuun suffiksi.

Verbin pitkä vartalovokaali on yleensä painollinen. Painollista tavua edeltävä avotavuinen prefiksi saa verbeissä pitkän vokaalin, yleensä kamatsin.

Suurin osa ontoista verbeistä on u-vartaloisia. Klassisessa hepreassa joillakin verbeillä esiintyy samasta juuresta sekä i- että u-vartaloisia muotoja. Nykyhepreassa nämä ovat u-vartaloisia.

√דן [דן] v. (24x, H1696) tuomita,
käyttää tuomio- tai hallintavaltaa, ajaa oikeudessa asiaa

דן [דן]

Nykyhepreassa i-vartalo esiintyy lähinnä vain seuraavilla verbeillä:

√ריב v. (68x, H7070) riidellä ריב

√שׂים sim v. (586, H7336) asettaa, panna יְשִׂים

√סִיחַ v. PBH sanoa, puhua (kirjakieltä) [שִׁיחַ siach (20x, H7332)]

יְשִׂיחַ [יְשִׂיחַ]

√שִׁיר shir v. (86x, H7666) laulaa יְשִׁיר

O-vartalo on harvinainen. Nykyhepreassa esiintyvät vain verbit:

√בוא bo v. (2 565, H0886) tulla (+ tert. alef) יְבוֹא

√בוש bosh (109x, H0909) hävetä יְבוֹשׁ (huom. e-prefiksi)

Klassisessa hepreassa ja nykyheprean kirjakielessä käytettävillä monikon feminiinimuodoilla on rinnakkainen pitempi taivutus:

תְּקַמְנָה rinn. תְּקוּמְיֵנָה

Näissä klassisissa lyhyemmissä muodoissa vartalon loppu-nun ja päätteen nun assimiloituvat:

תְּלוֹנָה תְּלוֹנָה he yöpyvät tai te yövytte

√לוֹן lun [לִין] yöpyä

2. U-VARTALO

√קום kum v. (629x, H6682) nousta ylös makuulta tai kuolleista

הוּא יְקוּם

הִיא תִּקּוּם
 אֶתָּה תִּקּוּם
 אֶתָּה תִּקּוּמִי
 אֲנִי אֶקּוּם

הֵם יִקּוּמוּ
 [הֵן תִּקְמוּנָה או תִּקּוּמֵינָה]
 [תִּקּוּמְנָה או תִּקּוּמֵינָה]
 אַתֶּם תִּקּוּמוּ
 [אַתֶּן תִּקְמוּנָה או תִּקּוּמֵינָה]
 [תִּקּוּמְנָה או תִּקּוּמֵינָה]
 אֲנִיחֶנּוּ נִקּוּם

3. U-VARTALO + TERT. LAR.

√זוע zua v. (3x, H1999) vapista, väristä יִזוּעַ

√נוח nuach v. (142x, H4868) levätä יִנוּחַ

√נוע nua v. (40x, H4877) liikkua יִנוּעַ

√שוח suach v. (1x, H7300) kuljeskella יִשׁוּחַ

4. I-VARTALO

√שים sim v. (586x, H7336) asettaa, panna

הוּא יַשִּׁים
 הִיא תַשִּׁים
 אַתָּה תַשִּׁים
 אַתְּ תַשִּׁימִי
 אֲנִי אַשִּׁים

הֵם יַשִּׁימוּ
 [הֵן תַשִּׁמְנָה או תַשִּׁימְיָנָה]
 אַתֶּם תַשִּׁימוּ
 [אַתֶּן תַשִּׁמְנָה או תַשִּׁימְיָנָה]
 אֲנִיחֶנּוּ נַשִּׁים

5. בוא BO, TULLA

√בוא bo v. (2 565x, H0886) tulla tai mennä sisään
 med. vav–jod + tert. alef

ע"וי + ל"א

הוּא יְבוֹא
 הִיא תְבוֹא
 אַתָּה תְבוֹא
 אַתְּ תְבוֹאִי
 אֲנִי אָבוֹא

הֵם יָבוֹאוּ
 [הֵן תָּבוֹאוּנָה אוּ תְבוֹאֵינָה]
 אַתֶּם תָּבוֹאוּ
 [אַתֶּן תָּבוֹאוּנָה אוּ תְבוֹאֵינָה]
 אֲנִיחֶנּוּ נָבוֹא

6. בּוֹשׁ BOSH, HÄVETÄ (kesken)

√בוֹשׁ bosh v. (109x, H0909) hävetä יָבוֹשׁ (huom. e-prefiksi)

הוּא
 הִיא
 אִתָּהּ
 אִתִּי
 אֲנִי
 הֵם
 [הֵן
 אַתֶּם
 [אַתֶּן
 אֲנִיחֶנּוּ